

Jezus volgen

Liturgiesuggesties:

Gezang 442: 1, 2, 3 en 4

Psalm 115: 1 en 6

Mattheüs 8: 14-23

Psalm 23: 1 en 2 OB

Lucas 14: 25-35

Psalm 80: 1 en 7

Na verkondiging: Psalm 103: 1, 7 en 9

Psalm 149: 1

Psalm 145: 6

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

In een lange rij lopen ze achter elkaar aan door de straten van Amsterdam.

Gehuld in oranje-kleurige gewaden en met kale hoofden.

Jonge mannen en een enkele vrouw.

Onafgebroken zingen ze een eentonig lied dat telkens weer wordt herhaald.

Een kleine drum hebben de voorsten in de hand om de maat aan te geven.

Anderen rinkelen met kleine cimbalen, van die rinkelbellen.

Niet alleen in Amsterdam ... 's zomers kun je ze regelmatig tegen komen in de grote steden in het Westen van ons land.

Al zingend verbreiden zij hun leer.

Het zijn de volgelingen, de discipelen van Krisna.

Midden op de drukke winkelpromenade ergens in ons land staat een groot bord op een driepoot.

Er staan wat lijntjes, pijltjes, wat woorden en wat plaatjes op.

Een paar kortgeknipte jonge mannen - keurig in hun hemelsblauwe pak - staan in de buurt van het bord.

Ze hebben foldertjes en blauwe boekjes in de hand.

Met voorbijgangers proberen ze een gesprek aan te knopen.

Ze glimlachen een beetje reclameachtig en komen direct naar je toe als je stilstaat om naar het bord te kijken.

Wie blijft staan om iets te vragen zal merken dat hun taal en uitspraak duidelijk beïnvloed zijn door een langdurig bezoek aan Amerika.

Als je vraagt van wie dit uitgaat krijg je te horen dat ze dienaren van God zijn: de heiligen van de laatste dagen, de volgelingen, de discipelen van Mormon.

Er is in onze dagen keus genoeg.

De wereld is vol van leraars, rabbi's en predikers.

Ze zijn er in het oosten, in India.

Ze zijn er in het westen, in Amerika en Europa.

Ze zijn er te kust en te keur.

Er zijn er bij die erg interessant zijn.

Er zijn er bij die je veel te bieden hebben: succes, invloed, voorspoed en geluk.

Wat is het toch dat velen zich steeds weer aangetrokken voelen tot allerlei secten?
De kerk heeft hen blijkbaar niets meer te zeggen.
En toch lopen ze met hun ziel onder de arm.
Ze zijn op zoek naar zichzelf.
Ze zijn op zoek naar een antwoord op hun levensvragen.
Maar is de kerk van Jezus Christus wel de enig?
Er zijn immers genoeg anderen die zich aanbieden als leraar.
En duizenden, miljoenen volgen hen na.
Krishna, Boeddha, Mohammed, Mozes David, Mormon en niet te vergeten:
Jomanda.
Wat er in de kerk gezegd en gepreekt wordt ... dat is voor velen allemaal oude koek.
De kerk is op haar retour.
Ze heeft voor velen afgedaan.
Kan de kerk haar eeuwenoude boodschap nog wel wáár maken in deze wereld?

Niet voor niets wordt er gesproken over "jeugdreligies", "jeugdgodsdiensten".
En het zal je kind maar wezen dat door zo'n sekte is ingepalmd.
"Wat bezielt ze ..." "Niet te geloven ..."
Maar wat stellen we daar nu als kerk tegenover?
Wie stellen we daar tegenover?
Eigenlijk is dat niet het juiste woord: 'tegenoverstellen'.
Wie vólgden wij na?
En waarom volgen wij na?
En hoe doe je dat, navolgen?
Wat voor gevolgen heeft dat voor uw en jouw en mijn leven?

*

Vandaag staan we, broeders en zusters, jongens en meisjes, aan het begin van de wereldwijde Gebedsweek.
Het thema is: Volg Mij!
Het zijn woorden die de vier evangelisten hebben opgetekend uit de mond van de Here Jezus.
Vandaag horen wij zijn stem.
Hij wenkt ons met Zich mee: Volg Mij!
Waarom zou je ronddwalen in de eigenwijsheden van ik-weet-niet-wat-voor-profeten?
Waarom zou je je mee laten nemen door welke filosofie dan ook?
Hier is iemand die van God komt, die de Vader kent zoals een kind.
Hij vraagt niet van ons dat wij folders verspreiden of pamfletten aan de man brengen.
Hij vraagt ons dat we God en elkaar liefhebben.
Hij spreekt ons hart aan.
Heden.
Telkens als Jezus het levenspad van mensen kruist vraagt Hij van hen: Volg Mij!
Hij vraagt om een keuze, ook van u, van jou en van mij.
Jezus volgen ... dat is discipel worden.
Volgeling worden van Jezus, de Christus, de Zoon van de levende God.
Volg Mij! U, en jij en ik.

*

In Mattheüs 8 zien we twee mensen in gesprek met Jezus.

Twee heel verschillende mensen, die op verschillende manieren de weg van Jezus zijn gekruist.

De Here Jezus bevindt Zich op de oever van het meer van Galilea.

Hij heeft zojuist de opdracht gegeven om naar de overkant te varen.

Mattheüs vertelt in het voorafgaande gedeelte van de vele genezingen die Jezus heeft verricht.

De schoonmoeder van Petrus, vele bezetenen en zieken ... Jezus verlost hen van hun kwaal.

In Hem wordt de profetie van Jesaja vervuld: "Hij heeft onze zwakheden op Zich genomen, en onze ziekten heeft Hij gedragen."

Als gevolg van zijn zo succesvol optreden heeft zich rondom de Zoon des mensen een grote schare mensen verzameld.

Nee, zo'n warme belangstelling hoeft van Jezus niet.

Hij probeert daarom de schare te ontwijken.

Hij is moe en verlangt naar rust.

En juist op het moment dat Jezus aan boord wil gaan van het vissersscheepje ... komt er een schriftgeleerde naar Jezus toe, die Hem aanspreekt:

"Rabbi", "Meester", leraar.

Rabbi, Meester. Dat is een eretitel die voorbehouden is aan hen die het volk onderwezen.

Een rabbi ... dat is iemand die godsdienstles geeft en die je onderwijst in wat God van je vraagt.

In het jodendom leert de meester, de rabbi, vanuit de Tora - de vijf boeken van Mozes - Gods weg.

De rabbi leert.

Hij geeft een gefundeerd en gezaghebbend antwoord op vragen rondom leer en leven.

Hoe een mens moet omgaan met God, met zijn naaste, met Gods goede schepping.

Zó wordt Jezus hier ook aangesproken, als een uitlegger van de Bijbel - zouden wij zeggen.

Als iemand die daarin gezaghebbend is.

Misschien dat die schriftgeleerde wel één van de toehoorders is geweest van Jezus' bergrede.

Mattheüs geeft ons die bergrede weer in hoofdstuk 5, 6 en 7.

De scharen hadden versteld gestaan over zijn leer, "want Hij leerde hen als gezaghebbende en niet als hun schriftgeleerden." (7:29)

Nu weet u wellicht dat schriftgeleerden over het algemeen genomen in het evangelie naar de beschrijving van Mattheüs geen goede naam hebben.

Vaak wisten zij het beter dan dat God in zijn Woord had laten opschrijven.

Tegenover Jezus nemen ze vaak een vijandige, kwaadwillige en achterdochtige houding aan.

Maar deze schriftgeleerde toont hier de bereidheid Jezus als zijn meerdere te erkennen.

Hij is blijkbaar zó geboeid door Jezus' woorden en optreden, dat hij openlijk de wens te kennen geeft ... leerling, discipel van Jezus te willen worden.

Nogal overmoedig horen we hem zeggen:

"Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook heen gaat."

*

Er valt, gemeente, heel wat te leren uit de spontaniteit van deze schriftgeleerde.

Het is trouwens hartverwarmend als je zulke spontane mensen tegen komt.

Mensen die zich direct aanbieden als je bijvoorbeeld hulp nodig hebt.

Om het op het gemeente-werk te betrekken:

Er is een oproep geplaatst om actief ergens aan mee te doen.

Je eerste reactie is: Ik wil me daarvoor inzetten, ik doe mee.

Maar als puntje bij paaltje komt, als er daadwerkelijk een beroep op je gedaan wordt, waar blijf je dan?

Tussen haakjes - is het u ook opgevallen dat Jezus het enthousiasme van de schriftgeleerde schijnt te willen doven?

Want wat zegt Jezus tegen deze enthousiasteling:

'Je wilt Mij volgen, je wilt een discipel, een volgeling van Mij worden ...'

'Heb je je wel gerealiseerd wat dat voor consequenties heeft ...?'

"De vossen hebben holen en de vogels hebben nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waar Hij het hoofd kan neerleggen."

Jezus weet dat Hem geen rust zal worden gegund.

Hij is voor velen een uitgestotenen, een paria.

Voor Hem is geen plaats op aarde.

Zijn bestaan heeft - menselijkerwijs gesproken - nog minder zekerheid en vastheid dan dat van vossen en van vogels.

Die hebben tenminste nog een hol of een nest, een thuis.

Maar de Zoon des mensen heeft nog geen vierkante meter waar Hij zijn hoofd kan neerleggen om te rusten.

*

Met dit voorbeeld, broeders en zusters, jongelui, wil Jezus de schriftgeleerde en ons laten zien wat de consequenties zijn van het volgen van Jezus.

Wie Jezus wil volgen moet bereid zijn alles achter te laten.

Wie Jezus wil volgen moet bereid zijn alles voor Hem te willen inleveren.

Zelfs datgene wat je het liefst is op deze aarde: vader of moeder, zoon of dochter.

Vraagt Jezus dat van ons?

Wat een offer!

In Nederland zullen we dat offer gelukkig zelden hoeven te brengen.

Voor moslims en joden, die Jezus willen volgen, zijn deze woorden maar al te waar.

Je familie, je vrienden, je zoon, je dochter ...

Het geloof in Jezus, broeders en zusters, jongelui, kan soms dwars door families en gezinnen heen gaan.

Een breuk geven.

Hoeveel pijn en verdriet zal dat met zich meebrengen?

Wie Jezus wil volgen ... moet wel weten dat dat consequenties heeft.

Als Moslim of als Jood raak je - als je christen wordt - bijna iedereen (ik zeg het maar voorzichtig) bijna iedereen kwijt.

Je wordt uitgestoten.

Je wordt een paria.

Je wordt iemand die niet meer meetelt.

In de familie, in de maatschappij.

Voor ons lijkt het veel gemakkelijker om Jezus Christus te volgen.

Voor ons lijkt het veel gemakkelijker om discipel van Jezus te zijn.

's Zondags naar de kerk - ach dat wordt door je onkerkelijke familie best geaccepteerd.

Zij gaan liever naar het voetbalstadion op zon-dag of naar het EK in Thialf.

En toch ...

Ik vind discipel-zijn van Jezus beslist niet gemakkelijk.

Want je wilt dan toch ook leven ... naar het voorbeeld van Jezus?

Je wilt dan toch ook leven naar wat God van ons in de Bijbel vraagt?

Een paar voorbeelden:

- wie discipel van Jezus is ... zal niet vloeken, Gods naam niet willen ontveren;
- wie discipel van Jezus is ... zal niet roddelen, kwaad spreken van de ander;
- wie discipel van Jezus is ... zal niet liegen, ook geen leugentje om bestwil;
- wie discipel van Jezus is ... zal op een eerlijke manier willen leven en z'n kost willen verdienen.

Kom daar vandaag maar eens om.

Christen-zijn, broeders en zusters, jongelui, is niet iets wat je veel voordeel zal geven.

Het kost je alleen al een heleboel.

Christen-zijn, volgeling van Jezus willen zijn ... dat kost pijn.

Zelfs in je portemonnee.

Want de kerk, de gemeente waar je deel vanuit maakt, vraagt ook nog een behoorlijke financiële bijdrage van je.

Jezus volgen ... dat kost je ook tijd.

Tijd om met Jezus ... je Bijbeltje te lezen.

Tijd om met Jezus in gesprek te komen over de dingen die je bezig houden, je leven met Hem in gebed.

Jezus waarschuwt de schriftgeleerde en in hem - ook ons - voor de hardheid en de onbarmhartigheid van het willen volgen van Hem.

Wie Jezus wil volgen moet bereid zijn zichzelf te willen verloochenen en zijn kruis op zich te nemen.

Jezelf verloochenen.

Je zelfzuchtige bestaan.

Ik, ik en ik alleen.

En jezelf wegschenken aan God en aan je naaste.

Je kruis opnemen.

Christen-zijn - ik zei het zojuist al - kan verdriet, pijn, lijden en in sommige landen zelfs de dood met zich meebrengen.

Wie durft er dan nog te zeggen:

"Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat"?

*

De tweede mens die we in ons Bijbelgedeelte ontmoeten is iemand uit de intiemere kring van de discipelen.

Z'n naam wordt niet genoemd.

Hij spreekt Jezus aan met de gebruikelijke naam: Here, Heer.

Hij wil Jezus wel volgen, maar dan zal hij wel eerst zijn vader moeten hebben begraven.

Heel radicaal zegt Jezus ook tot hem: "Volg Mij en laat de doden hun doden begraven."

In 1 Koningen 19 komen zo'n zelfde situatie tegen.

Elisa - op het land, achter de ploeg - wordt in 1 Koningen 19 -door Elia tot profeet geroepen.

En dan zegt Elisa: 'Laat me toch afscheid mogen nemen van mijn vader en moeder. Dán zal ik u volgen!'

Maar Elia wijst dat verzoek af: "Ga heen, keer terug, want wat heb ik u gedaan" (vs.20).

Met andere woorden: 'Ga maar weg, ik kan je helaas niet gebruiken!'

Elisa laat zich door deze woorden niet afschrikken.

Hij neemt radicaal afscheid van zijn verleden en breekt met zijn familie.

Dat wordt symbolisch uitgedrukt door het slachten van de runderen, waarmee hij aan het ploegen was.

Dan staat Elisa op en gaat Elia achterna.

De leerling volgt de meester.

Overigens ... de vraag, die de discipel Jezus stelt, is niet zo vreemd als het lijkt.

U weet ongetwijfeld dat bejaarden in de oosterse wereld geheel afhankelijk zijn van hun kinderen.

Tot hun begrafenis toe.

Het kwam dan ook hard aan bij deze discipel dat Jezus van hem vraagt zijn vader te moeten verlaten.

Misschien dat die vader niet zo lang meer te leven had.

Zijn verontschuldiging is: 'Heer, ik kan U niet volgen, zolang mijn vader nog leeft.

Zodra hij gestorven is, ja, dan kom ik achter U aan.

*

Broeders en zusters, jongelui, de Here Jezus vraagt in het evangelie om een even radicale breuk met ons verleden.

Wie niet daadwerkelijk voor Hem kan kiezen ... is niet geschikt om zijn discipel te zijn.

Dat is ook de betekenis van die hard en vreemd klinkende woorden: "Laat de doden hun doden begraven."

Als je te veel vast wilt houden aan wat je nú hebt: je leven van nu, je vrienden en je familie, dan ben je dood, en niet gericht op de toekomst van het Koninkrijk van God.

Wanneer Jezus ons roept, dan kun je daar niet met een excuus of een verontschuldiging onderuit.

Lucas, de andere evangelist, vertelt ons zelfs dat Jezus deze discipel bevoelen had Hem te volgen.

Hij wil wel, maar hij vraagt om uitstel.

Het kan immers altijd nog ... Jezus volgen!

Mijn eigen prioriteiten gaan eerst voor.

Eerst nog even dit ...

Eerst nog even genieten van dat ...

Ik begrijp best, jongens en meisjes, dat het voor veel van jullie best wel moeilijk is om voor Jezus in je leven te kiezen.

Ik vraag dan ook niet om vanmiddag je hand op te steken of naar voren te komen als je Jezus in je leven wilt volgen.

Maar ik vraag je wel om bij jezelf eens na te gaan of je bereid bent de consequenties van je christen-zijn te aanvaarden.

Of je bereid bent met je oude leven te breken.

Hoe moeilijk dat ook is ... Jezus zegt je ook: "Een ieder, die huizen of broers of zusters of vader of moeder of kinderen of akkers heeft prijsgegeven om mijn naam, - en dan komt het - die zal vele malen meer terugontvangen en het eeuwige leven erven." (Mt. 19:29)

Je krijgt dus vele malen meer terug dan dat je hebt moeten loslaten.

Je krijgt er zelfs het eeuwige leven voor terug.

Maar dan moet er wel een breuk komen.

Je kunt zelf wel invullen met welke mensen en met welke zaken je zult moeten breken om Jezus in je leven te gaan volgen.

Wil je daar over praten ... prima, een gesprek onder vier ogen is altijd mogelijk.

Wie Jezus niet wil volgen ... die noemt Jezus: "doden".

Laten zij hun doden begraven.

Ze worden dood genoemd, omdat hun hart niet klopt.

Ze zijn door Jezus' woorden en optreden niet in beweging gekomen.

Ze zijn dood, omdat de zonde nog in hun leven aan de macht is.

*

Broeders en zusters, jongelui, Jezus accepteert geen uitstel.

Als Hij je roept, dan is dat onvoorwaardelijk.

De consequenties zijn vaak niet te overzien.

Maar Jezus vraagt geloof, vertrouwen, verbondenheid aan Hem.

Volgen is ... in geloof en vertrouwen, in gehoorzaamheid en verbondenheid, achter Jezus aan gaan.

Zijn toekomst, zijn Koninkrijk, het eeuwige leven tegemoet.

Volg Mij!

Nu, op dit moment!

Jezus ga ons voor, op het levensspoor;
doe ons als getrouwe leden, volgen U op al uw schreden;
voer ons aan uw hand, tot in 't vaderland.

Richt ons leven lang, Jezus, onze gang;
voert Gij ons op ruwe wegen, geef ook daar uw hulp en zegen;
en aan 't einde der baan, laat ons binnengaan.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 8 januari 1995

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !